

Consiliul Național al Audiovizualului

DECIZIA nr. 853 din 29 septembrie 2009 privind regulile de desfășurare în audiovizual a campaniei electorale pentru alegerea Președintelui României

Având în vedere dubla calitate a Consiliului Național al Audiovizualului, de garant al interesului public și de autoritate unică de reglementare în domeniul serviciilor de programe audiovizuale,

conform dispozițiilor art. 1¹ alin. (1) lit. a), art. 3, art. 4, art. 9, art. 11², art. 15 - 19¹, art. 26, art. 26¹ lit. y) și art. 26² alin. (2) lit. g) din Legea nr. 370 din 20 septembrie 2004 pentru alegerea Președintelui României, cu modificările și completările ulterioare,

cu respectarea prevederilor art. 30 și ale art. 31 din Constituția României, republicată, în temeiul prevederilor art. 17 alin. (1) lit. d) pct. 11 și ale art. 26¹ din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea decizie:

Art. 1 - (1) Campania electorală pe posturile de radio și de televiziune, publice și private, începe în ziua de 23 octombrie 2009, ora 0,00, și se încheie în ziua de 21 noiembrie 2009, ora 7,00.

(2) Campania electorală prin intermediul serviciilor de programe audiovizuale se desfășoară în condițiile stabilite de Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea prevederilor Legii audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, ale Codului de reglementare a conținutului audiovizual, adoptat prin Decizia Consiliului Național al Audiovizualului nr. 187/2006, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale prezentei decizii.

Art. 2 – (1) Pentru candidații la alegerea Președintelui României, accesul la serviciile publice și private de radio și televiziune este egal și gratuit.

(2) Candidații și, după caz, reprezentanții acestora și ai partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale care susțin candidați au acces la serviciile de radio și de televiziune, în condițiile alin. (1), numai în emisiunile prevăzute la art. 5 din prezenta decizie.

Art. 3 – (1) Radiodifuzorii sunt obligați să asigure, în cadrul emisiunilor prevăzute în prezenta decizie, reflectarea desfășurării campaniei electorale, cu respectarea următoarelor principii:

a) echitate – toți candidații trebuie să aibă posibilitatea de a se face cunoscuți electoratului;

b) echilibru în prezentarea activităților de campanie ale candidaților;

c) imparțialitate - tratarea tuturor candidaților în mod obiectiv și echidistant.

(2) Radiodifuzorii au obligația să se asigure că, în cadrul emisiunilor de promovare electorală precum și în conținutul spoturilor și al celorlalte materiale audiovizuale puse la dispoziția acestora de către candidați sunt respectate următoarele condiții:

a) să nu fie pusă în pericol ordinea constituțională, ordinea publică, siguranța persoanelor și a bunurilor;

b) să nu incite la ură pe considerente de convingeri politice, rasă, religie, etnie, naționalitate, sex sau orientare sexuală, precum și la violență;

c) să nu conțină afirmații sau imagini care pot aduce atingere demnității umane, onoarei, vieții particulare a persoanei, dreptului la propria imagine sau care sunt contrare bunelor moravuri;

d) să nu conțină acuzații cu incidență penală sau morală la adresa altor candidați, fără a fi însoțite de dovezi pertinente prezentate în mod explicit.

(3) Realizatorii și moderatorii dezbaterilor electorale au și următoarele obligații:

a) să asigure menținerea dezbaterii în sfera tematicii electorale;

b) să intervină atunci când invitații încalcă, prin comportament sau exprimare, regulile prevăzute la alin. (2); în cazul în care invitații nu se conformează solicitărilor, moderatorul poate decide întreruperea microfonului sau oprirea emisiunii, după caz;

c) să solicite dovezi explicite atunci când participanții aduc acuzații cu incidență penală sau morală unor contracandidați, astfel încât publicul să-și poată forma o opinie corectă.

(4) În cazul în care, în emisiunile de dezbateri, candidații, reprezentanții acestora și ai partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale care susțin candidați nu se prezintă, radiodifuzorii nu vor reporta timpul de antenă respectiv; radiodifuzorii au obligația să difuzeze emisiunea cu cei care s-au prezentat, pe durata programată inițial; în cazul în care absenții își motivează neparticiparea la emisiune, radiodifuzorii au obligația să prezinte, în cadrul respectivei emisiuni, și motivația acestora.

Art. 4 - (1) În perioada campaniei electorale, candidații, susținătorii și reprezentanții acestora, precum și ai partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale care susțin candidați nu pot fi producători, realizatori sau moderatori ai emisiunilor realizate de radiodifuzori.

(2) Candidații, reprezentanții acestora și ai partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale care susțin candidați și care dețin funcții în instituții și/sau autorități publice pot avea intervenții, în direct sau înregistrate, și în alte emisiuni decât cele prevăzute la art. 5, strict în probleme legate de exercitarea funcției lor; în aceste situații radiodifuzorii au obligația să ia măsuri pentru asigurarea echidistanței și a pluralismului de opinii.

Art. 5 - (1) În timpul campaniei electorale, programele politice ale candidaților, opiniile și mesajele cu conținut electoral pot fi prezentate numai în următoarele tipuri de emisiuni:

a) de promovare - în care candidații își prezintă și promovează programele politice, activitățile de campanie electorală ori propria candidatură; acestea vor fi identificate ca atare, în cazul posturilor de radio, și, respectiv, semnalate prin marcajul „*promovare electorală*”, afișat în mod vizibil pe toată durata difuzării, în cazul posturilor de televiziune;

b) dezbateri - în care radiodifuzorii pun în discuție programele electorale și temele de interes public legate de campania electorală, cu participarea candidaților și/sau a reprezentanților lor, precum și a jurnaliștilor, analiștilor, consultanților politici și altor invitați;

c) informative - în care activitățile de campanie ale candidaților sunt prezentate cu respectarea principiilor de echitate, echilibru, imparțialitate și de informare corectă a publicului; radiodifuzorii pot prezenta în cadrul emisiunilor informative și intervenții făcute în direct de către candidați.

(2) Difuzarea, în direct sau înregistrată, a mitingurilor și întâlnirilor electorale, a conferințelor de presă ori a altor activități de campanie ale candidaților este considerată emisiune de promovare electorală.

(3) Materialele audiovizuale electorale, altele decât spoturile electorale, puse la dispoziția radiodifuzorilor de către candidați, pot fi difuzate numai în cadrul emisiunilor de promovare electorală.

(4) Radiodifuzorii sunt obligați să precizeze calitatea în care se exprimă persoanele invitate în emisiuni, cum ar fi: candidat, susținător al unui candidat, reprezentant al candidatului

sau al unui partid politic, alianță politică sau electorală care susțin candidați, jurnalist, analist, consultant politic, etc.

Art. 6 - (1) Radiodifuzorii, publici și privați, pot difuza spoturi electorale, care îndeamnă electoratul să voteze un anumit candidat, numai în cadrul emisiunilor electorale prevăzute la art. 5 lit. a) și b), cu respectarea următoarelor condiții:

- a) spoturile electorale vor fi difuzate numai însoțite de un marcaj corespunzător;
- b) spoturile electorale nu pot avea o durată mai mare de 30 de secunde și trebuie să fie asumate în mod explicit, prin prezentare și conținut, de către candidați;
- c) difuzarea spoturilor electorale trebuie să asigure tuturor candidaților condiții egale de acces;
- d) în emisiunile de promovare nu pot fi inserate spoturi ale unor candidați în intervalele alocate altor candidați;
- e) în cadrul emisiunilor de dezbatere pot fi difuzate numai spoturi electorale ale candidaților prezenți în emisiunile respective;
- f) conținutul spoturilor electorale trebuie să se conformeze condițiilor impuse de art. 3, alin. (2).

(2) Spoturile electorale nu constituie comunicare comercială audiovizuală, în sensul dispozițiilor legale, iar difuzarea lor este gratuită.

(3) În perioada campaniei electorale, cu excepția spoturilor electorale, este interzisă difuzarea oricăror forme de comunicare comercială audiovizuală sau noncomercială ce conține referiri la candidați sau la reprezentanții acestora și ai partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale care susțin candidați.

Art. 7 - Prezentarea de sondaje de opinie cu conținut electoral este permisă în condițiile precizate la art. 19 din Legea nr. 370/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 8 - Cu 24 de ore înainte de începerea votării și până la închiderea urnelor sunt interzise difuzarea oricăror mesaje și comentarii cu conținut electoral, a emisiunilor și spoturilor electorale, precum și invitarea sau prezentarea în programe a candidaților și a reprezentanților acestora și ai partidelor politice, alianțelor politice și alianțelor electorale care susțin candidați, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 9.

Art. 9 - (1) Candidații ale căror drepturi sau interese legitime au fost lezate prin prezentarea în cadrul programelor audiovizuale a unor fapte neadevărate sau a unor informații inexacte beneficiază de drept la replică sau rectificare, după caz; solicitarea se va conforma dispozițiilor art. 52 alin. (1), respectiv art. 60 alin. (1) din Codul de reglementare a conținutului audiovizual adoptat de Consiliul Național al Audiovizualului prin Decizia nr. 187/2006, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Radiodifuzorii au următoarele obligații privind dreptul la replică:

- a) să decidă acordarea sau neacordarea dreptului solicitat, în cel mult 24 de ore de la primirea unei solicitări formulate în scris; în situația în care solicitarea se referă la o emisiune difuzată în ultima zi de campanie electorală, decizia trebuie luată în cel mult 12 ore de la primirea solicitării;
- b) să comunice solicitantului, în termenele prevăzute la lit. a), telefonic și/sau în scris, decizia luată; în cazul neacordării dreptului solicitat, motivele trebuie să fie comunicate solicitantului și Consiliului Național al Audiovizualului;
- c) să difuzeze replica, în cazul în care decide acordarea acesteia, în cel mult 24 de ore de la primirea solicitării; în situația în care emisiunea care face obiectul sesizării a fost difuzată în ultima zi de campanie electorală, replica se difuzează în preziua votării;

d) să difuzeze replica, în cazul în care solicitantului i se dă câștig de cauză de către Consiliul Național al Audiovizualului, în termenul și în condițiile stabilite de acesta.

(3) În preziua votării, radiodifuzorii vor avea în vedere alocarea unui spațiu de emisie, imediat după principala emisiune informativă de seară, pentru difuzarea replicilor primite ca urmare a sesizărilor care se referă la emisiunile difuzate în ultima zi de campanie.

Art. 10 – Din momentul intrării în vigoare a prezentei decizii, monitorizarea respectării prevederilor referitoare la asigurarea informării corecte și a pluralismului din Codul de reglementare a conținutului audiovizual se realizează săptămânal, iar radiodifuzorii au obligația să compenseze dezechilibrele evidente relevate, în săptămâna imediat următoare constatării acestora.

Art. 11 - Posturile de radio și de televiziune care intenționează să realizeze și să difuzeze emisiuni electorale au obligația să facă cunoscut public acest lucru prin presă și/sau prin programele lor și să comunice Consiliului Național al Audiovizualului implicarea lor în campania electorală, până cel mai târziu în ziua de 15 octombrie 2009, printr-o adresă, conform modelului prevăzut în anexa nr. 1, care face parte integrantă din prezenta decizie.

Art. 12 - (1) Candidații au la dispoziție intervalul 15 - 22 octombrie 2009 pentru a se adresa în scris posturilor private de radio și de televiziune care și-au anunțat intenția de realizare și difuzare a emisiunilor electorale, solicitând și timpii de antenă pe care intenționează să îi utilizeze.

(2) După 29 octombrie 2009, data rămânerii definitive a candidaturilor, și până la data de 31 octombrie 2009, posturile de radio și de televiziune, în funcție de solicitările primite, vor stabili în grila de program intervalele de timp de difuzare a emisiunilor prevăzute la art. 5 lit. a) și b) și le vor comunica în scris Consiliului Național al Audiovizualului, conform modelului prezentat în anexa nr. 2, care face parte integrantă din prezenta decizie.

Art. 13 - (1) Radiodifuzorii vor asigura înregistrarea emisiunilor destinate campaniei electorale în condițiile stabilite în Decizia Consiliului Național al Audiovizualului nr. 412/2007 privind obligațiile ce revin radiodifuzorilor la înregistrarea programelor de radio și de televiziune.

(2) Înregistrările emisiunilor destinate campaniei electorale vor fi ținute la dispoziția Consiliului Național al Audiovizualului pe toată durata campaniei electorale și încă 30 de zile după comunicarea oficială a rezultatelor.

Art. 14 - (1) Nerespectarea prevederilor prezentei decizii se sancționează potrivit dispozițiilor Legii nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, sau, după caz, ale art. 26¹ lit. y) și art. 26² alin. (1) și alin. (2) lit. g) din Legea nr. 370/2006, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În situația în care respectivele încălcări ale dispozițiilor legale se produc după momentul încheierii oficiale a campaniei electorale, Consiliul Național al Audiovizualului se va întruni de urgență și va analiza situația creată cu maximă celeritate.

Art. 15 – Prevederile prezentei decizii se vor aplica în mod corespunzător și pentru campania electorală ce se va desfășura pentru cel de-al doilea tur de scrutin al alegerilor prezidențiale.

Răsvan Popescu
Președinte

ANEXA 1

Radiodifuzor

Licența nr.

Către

Consiliul Național al Audiovizualului

București, Bd. Libertății nr. 14, sectorul 5, cod 050706

Fax: 021.305.53.54

În conformitate cu prevederile Deciziei Consiliului Național al Audiovizualului nr. 853/2009, vă comunicăm că postul de radio/televiziune/distribuție prin cablu cu numele din localitatea intenționează să difuzeze emisiuni destinate campaniei electorale pentru alegerea Președintelui României.

Estimăm că difuzarea acestor emisiuni va începe la data de 2009.

Persoanele învestite cu responsabilități directe privind organizarea emisiunilor destinate campaniei electorale sunt:

-, având funcția de

-, având funcția de

și pot fi contactate la telefon/fax

.....
(semnătura și ștampila titularului de licență)

ANEXA 2

Radiodifuzor

Licența nr.

Către

Consiliul Național al Audiovizualului

București, Bd. Libertății nr. 14, sectorul 5, cod 050706

Fax: 021.305.53.54

În conformitate cu prevederile Deciziei Consiliului Național al Audiovizualului nr. 853/2009 și ca urmare a Comunicării noastre nr. din 2009 privind difuzarea de către postul de radio/televiziune/distribuție prin cablu cu numele din localitatea a emisiunilor destinate campaniei electorale pentru alegerea Președintelui României, vă transmitem anexat prezentei lista cu tipurile acestor emisiuni, precum și programarea lor, pe zile și ore, pe întreaga durată a campaniei.

.....
(semnătura și ștampila titularului de licență)